

T.C.

İSTANBUL

8. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/2006

KARAR NO : 2024/2478

DAVACI : NUMAN ÖZGÜR YAŞASIN

Beşiktaş/İSTANBUL

DAVALI : İSTANBUL VALİLİĞİ / İSTANBUL

VEKİLİ : AV.

DAVANIN ÖZETİ : Alkol satışı ve tüketilmesi ruhsatı bulunan işletmelerin dışında park, piknik ve mesire alanı, sahil bandı, plaj vb. alanlarda çevrenin rahatsız edilmemesi, olumsuz görüntülerin oluşmasına mahal vermemek amacıyla alkol satışı ve tüketilmesinin önlenmesine ilişkin "Alkol satışı ve alkollü içeceklerin tüketimi" konulu, 17/08/2023 tarih ve E-85840981-010.07.01-488469 sayılı işlemin; "tüketilmesinin önlenmesine" yönelik kısmının; yasaklamanın üst düzenleyici normlara aykırılık oluşturduğu olduğu, yaşam tarzına müdahale niteliği taşıdığı, ölçüsüz olduğu, benzer yönde tesis olunan işlemlerin yargı kararlarıyla iptal edildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Valiliğe yapılan şikayetlerin artması üzerine Genel Emir hazırlanması ihtiyacının ortaya çıktığı, çocukların ve gençlerin kötü alışkanlık edinmesinin önlenmesi, vatandaşların tedirginlik yaşamadan ailece vakit geçirebilmesi, kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması amacıyla tesis olunan dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu iddialarıyla davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüldü:

Dava; alkol satışı ve tüketilmesi ruhsatı bulunan işletmelerin dışında park, piknik ve mesire alanı, sahil bandı, plaj vb. alanlarda çevrenin rahatsız edilmemesi, olumsuz görüntülerin oluşmasına mahal vermemek amacıyla alkol satışı ve tüketilmesinin önlenmesine ilişkin "Alkol satışı ve alkollü içeceklerin tüketimi" konulu, 17/08/2023 tarih ve E-85840981-010.07.01-488469 sayılı işlemin; "tüketilmesinin önlenmesine" yönelik kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın "Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması" başlıklı 13. maddesinde; "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmü yer almaktadır.

Anayasa'nın 13. maddesinde güvence altına alınan ölçülülük ilkesi; elverişlilik, gereklilik ve orantılılık olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. Elverişlilik, öngörülen sınırlamanın ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını; gereklilik, ulaşılmak istenen amaç bakımından sınırlamanın zorunlu olmasını, diğer bir ifadeyle aynı amaca daha hafif bir sınırlama ile ulaşılmamasının mümkün olmamasını; orantılılık ise hakka getirilen sınırlama ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 9. maddesinde; "Vali, ilde Cumhurbaşkanının temsilcisi ve idari yürütme vasıtasıdır. Bu sıfatla...(C) Vali, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve diğer mevzuatın neşir ve ilanını ve uygulanmasını sağlamak ve talimat ve emirleri yürütmekle ödevlidir. Bu işlerin gerçekleştirilmesi için gereken bütün tedbirleri almaya yetkilidir. (Ç) Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve diğer mevzuatın verdiği yetkiyi kullanmak ve bunların yüklediği ödevleri yerine getirmek için valiler genel emirler çıkarabilir ve bunları ilan ederler." hükmüne, 11. maddesinde; "A) Vali, il sınırları içinde bulunan genel ve özel bütün kolluk kuvvet ve teşkilatının amiridir. Suç işlenmesini



8. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/2006

KARAR NO : 2024/2478

önlemek, kamu düzen ve güvenliğini korumak için gereken tedbirleri alır. Bu maksatla Devletin genel ve özel kolluk kuvvetlerini istihdam eder, bu teşkilat amir ve memurları vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlüdür...(C) İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindendir. (Ek cümle: 25/7/2018-7145/1 md.) Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır." hükmüne, 66. maddesinde; "İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden ittihaz ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülât gösterenler veya riayet etmeyenler, mahallî mülkî amir tarafından Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır. (Ek cümle: 27/3/2015 - 6638/16 md.) Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürecek toplumsal olayların baş göstermesi hâlinde vali tarafından kamu düzenini sağlamak amacıyla alınan ve usulüne göre ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır." hükmüne yer verilmiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinde ise; "(1) Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir. (2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir. (3) 01.03.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesine diğer kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmış sayılır. " hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; İstanbul İli sınırları içerisinde güvenlik ve asayiş bakımından, kamu düzenini bozan ve halkın huzurunu kaçıran olaylara karışan şahısların ekseriyetle alkollü oldukları, umuma açık park, sahil, vb. alanlarda alkol alan şahısların çevreye rahatsızlık vererek halkta korku ve panik yaşanmasına sebep oldukları tespit edildiği gerekçesiyle 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nda yer verilen hükümler çerçevesinde; alkol satışı ve tüketilmesi ruhsat bulunan işletmelerin dışında park, piknik ve mesire alanı, sahil bandı, plaj vb. alanlarda çevrenin rahatsız edilmemesi, olumsuz görüntülerin oluşmasına mahal vermemek amacıyla alkol satışı ve tüketilmesinin önlenmesi, bahsi geçen yerlerde emniyet/jandarma ve zabıta amirleri birimleri tarafından sorumluluk alanlarında etkin bir şekilde denetimlerin yapılarak, asayiş, halkımızın huzur ve güvenliğini bozacak olaylara meydan verilmemesi, belirlenen kurallara uymayan kişiler ve işletmeler hakkında yasal işlem yapılması yönünde alınan "Alkol satışı ve alkollü içeceklerin tüketimi" konulu, 17/08/2023 tarih ve E-85840981-010.07.01-488469 sayılı işlemin, "tüketilmesinin önlenmesine" yönelik kısmının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat kapsamında, valilere il sınırları içerisinde huzur ve güvenliğin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, kamu esenliğinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması hususunda tanınan yetkinin ancak kamusal düzeni ve güvenliğini, toplumun sükun ve huzurunu bozan hareketlerin olağan durumun dışında meydana gelmesi halinde ölçülülük ilkesine uygun olarak kullanılabilmesi tartışmalıdır.

Uyuşmazlıkta; açıkta alkol tüketilmesi ile birlikte kamusal düzenin ve güvenliğinin, toplumun sükun ve huzurunun bozulduğu yönündeki gerekçelerin dayanak alındığı ifade edilmekle birlikte, kamusal düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla genel bir değerlendirme ile İstanbul İli'nin tamamını kapsayacak şekilde belirli bir yer veya bölge ile sınırlı kalmaksızın getirilen kısıtlamanın, elverişlilik, gereklilik ve orantılılık olmak üzere üç alt ilkeyi barındıran ve Anayasa'nın 13. maddesi hükmünde yer verilen ölçülülük ilkesine aykırılık oluşturduğu sonuç ve kanaatine varılmaktadır.

Nitekim; Danıştay 10. Dairesi'nin 20/01/2015 tarihli E:2014/6677, K:2015/57 ve 20/01/2015 tarihli E:2013/5702, K:2015/60 sayılı Kararları da bu doğrultudadır.



T.C.
İSTANBUL

8. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/2006

KARAR NO : 2024/2478

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin; "tüketilmesinin önlenmesine" yönelik kısmının iptaline, aşağıda ayrıntısı gösterilen 1.699,30 TL yargılama giderinin davalı İdareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücreti avansının hükmün kesinleşmesinden sonra ilgililere iadesine, kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere 27/11/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

37973

212507

251821

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı : 269,85 TL

Karar Harcı : 269,85 TL

Y.D. Harcı : 444,60 TL

Posta Gideri : 715,00 TL

TOPLAM : 1.699,30 TL





DarkWeb Haber 
@Darkwebhaber

Abone ol

İstanbul'da halka açık alanlarda, park, piknik yeri ve plaj gibi yerlerde alkollü içki tüketimi yasaklandı.

